

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2024
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język rosyjski
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony Poziom dwujęzyczny
<i>Termin egzaminu:</i>	9 maja 2024 r. – poziom podstawowy 14 maja 2024 r. – poziom rozszerzony; poziom dwujęzyczny
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	20 września 2024 r.

Język rosyjski

Poziom podstawowy

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2023/2024 egzamin maturalny z języka rosyjskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym składał się z 38 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, prawda/fałsz, zadań na dobieranie), 10 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi oraz 1 zadania otwartego rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (15 zadań zamkniętych), rozumienia tekstów pisanych (16 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (7 zadań zamkniętych i 6 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 1 zadanie sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte i otwarte oraz 12 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 1. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		9
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	4
	z techników	5
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	3
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół publicznych	7
	ze szkół niepublicznych	2
	kobiety	5
	mężczyźni	4
	bez dysleksji rozwojowej	8
	z dysleksją rozwojową	1

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz. U. poz. 1246).

TABELA 2. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	nieślyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
	obywatele Ukrainy ^{2,3}	0
Ogółem	0	

3. Przebieg egzaminu

TABELA 3. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		9 maja 2024 r.	
Czas trwania egzaminu		120 minut	
Liczba szkół		7	
Liczba zespołów egzaminatorów*		0	
Liczba egzaminatorów*		0	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ⁵ (art. 44zzz)		0	

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

² Dz.U. z 2024 r. poz.167, z późn. zm.

³ Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3b ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094).

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302).

⁵ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 4. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)	Odsetek sukcesów**
ogółem	9	-	-	-	-	-	-	-
w tym:								
z liceów ogólnokształcących	4	-	-	-	-	-	-	-
z techników	5	-	-	-	-	-	-	-
z branżowych szkół II stopnia	0	-	-	-	-	-	-	-
z Ukrainy	0	-	-	-	-	-	-	-
bez dysleksji rozwojowej	8	-	-	-	-	-	-	-
z dysleksją rozwojową	1	-	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

** Dane dotyczą tegorocznych absolwentów, którzy przystąpili do wszystkich egzaminów obowiązkowych.

Poziom rozszerzony

1. Opis arkusza

W roku szkolnym 2023/2024 egzamin maturalny z języka rosyjskiego został przeprowadzony na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w rozporządzeniu Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka rosyjskiego na poziomie rozszerzonym składał się z 31 zadań zamkniętych różnego rodzaju (wyboru wielokrotnego, zadań na dobieranie) oraz 17 zadań otwartych, w tym 16 krótkiej i 1 rozszerzonej odpowiedzi. Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności w czterech obszarach: rozumienia ze słuchu (11 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), rozumienia tekstów pisanych (14 zadań zamkniętych i 4 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi), znajomości środków językowych (6 zadań zamkniętych i 8 zadań otwartych krótkiej odpowiedzi) oraz tworzenia wypowiedzi pisemnej (1 zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi). Zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu były oparte na nagranych tekstach, odtworzonych podczas egzaminu z płyty CD lub pliku mp3, natomiast zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych oraz 2 zadania sprawdzające znajomość środków językowych były oparte na tekstach autentycznych lub w minimalnym stopniu adaptowanych zamieszczonych w arkuszu egzaminacyjnym. Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 60 punktów (1 punkt za każde zadanie zamknięte lub otwarte w obszarach rozumienia ze słuchu, rozumienia tekstów pisanych i znajomości środków językowych oraz 13 punktów za wypowiedź pisemną).

2. Dane dotyczące populacji zdających

TABELA 6.

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym*

Liczba zdających		22
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	17
	z techników	5
	z branżowych szkół II stopnia	0
	ze szkół na wsi	1
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	11
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	5
	ze szkół publicznych	22
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	14
	mężczyźni	8
	obywatele Ukrainy ^{2,3}	2

* Dane w tabeli dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów.

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 10 czerwca 2022 r. w sprawie wymagań egzaminacyjnych dla egzaminu maturalnego przeprowadzanego w roku szkolnym 2022/2023 i 2023/2024 (Dz. U.poz. 1246).

² Dz.U. z 2024 r. poz.167, z późn. zm.

³ Zdający – obywatele Ukrainy przystąpili do egzaminu maturalnego na podstawie § 3b ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 21 marca 2022 r. w sprawie organizacji kształcenia, wychowania i opieki dzieci i młodzieży będących obywatelami Ukrainy (Dz.U. z 2023 r. poz. 2094).

TABELA 7. Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	z zaburzeniem widzenia barw	0
Ogółem	0	

3. Przebieg egzaminu

TABELA 8. Informacje dotyczące przebiegu egzaminu

Termin egzaminu		14 maja 2024 r.	
Czas trwania egzaminu		150 minut	
Liczba szkół		15	
Liczba zespołów egzaminatorów*		0	
Liczba egzaminatorów*		0	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)		0	
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu części egzaminu w sposób utrudniający pracę pozostałym zdającym	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenia naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożności ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ⁵ (art. 44zzz)		0	

* Dane dotyczą wszystkich poziomów egzaminu (podstawowego, rozszerzonego i dwujęzycznego) łącznie.

⁴ Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 1 sierpnia 2022 r. w sprawie egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2024 r. poz. 302).

⁵ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2024 r. poz. 750, z późn. zm.).

4. Podstawowe dane statystyczne

Wyniki zdających

TABELA 9. Wyniki zdających – parametry statystyczne*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	22	-	-	-	-	-	-
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	17	-	-	-	-	-	-
z techników	5	-	-	-	-	-	-
z branżowych szkół II stopnia	0	-	-	-	-	-	-
z Ukrainy	2	-	-	-	-	-	-

* Dane dotyczą tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Комментарз

Поziом podstawowy

Średni wynik uzyskany przez maturzystów przystępujących do egzaminu z języka rosyjskiego na poziomie podstawowym wyniósł 67% punktów.

Najwyższe wyniki zdający uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 73%) oraz rozumienie ze słuchu (średni wynik – 70%). Gorzej poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi znajomość środków językowych (średni wynik – 64%). Najniższe wyniki maturzyści uzyskali za zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 56%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający dobrze poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji. Za zadania 1.1.–1.5., 3.2., 3.4. oraz 3.5. uzyskali średnio 73%.

Wysoki wynik maturzyści otrzymali za zadanie 3.2. (90% poprawnych odpowiedzi), które było oparte na tekście o niezwykłym domu, w którym mieszkają słonie. Zdecydowana większość maturzystów zrozumiała, że ten dom stworzono z myślą o tym, aby słonie mogły tam spokojnie spędzić starość, i zaznaczyła odpowiedź **C**.

Zdecydowanie trudniejszym okazało się zadanie 3.5., sprawdzające tę samą umiejętność.

3.5. Работники кафе удивились, что княгиня Монако Шарлен

- A. пришла без охраны.
- B. хотела убрать за собой посуду.
- C. отказалась принять сладкий подарок.

Fragment transkrypcji:

Текст 3.

– Но это произошло! Сегодня у Вас целая сеть кондитерских не только в России, но и зарубежом. Кстати, я слышала, что одну из них посетила княгиня Монако Шарлен.
– Она зашла накануне национального праздника – Дня принца. С ней двое мужчин – охрана. Княгиня заказала порцию торта, кофе и пирог для своих детей. Сотрудники не могли поверить своим глазам, когда княгиня, выпив кофе, взяла чашку с тарелкой и собралась отнести их на мойку. Я попросил её не беспокоиться и принять чизкейк в подарок. Княгиня с улыбкой взяла коробочку с десертом.

Poprawną odpowiedź **B**. wskazało 61% zdających, którzy słusznie uznali, że pracowników kawiarni zdziwiło to, że księżna Monako chciała własnoręcznie uprzątnąć po sobie brudne naczynia. Jednak ponad 30% maturzystów zaznaczyło błędną odpowiedź C. Wskazanie tej opcji przez zdających mogło wynikać z tego, że zasugerowali się oni usłyszanym w tekście wyrażeniem *чизкейк в подарок*. Nie zwrócili oni uwagi na ostatnie zdanie nagrania,

w którym pojawiła się informacja, że księżna z uśmiechem przyjęła ofiarowane jej pudełko z deserem.

Dość dobrze maturzyści poradzili sobie z zadaniem 3.3., które sprawdzało umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedzi. Poprawną odpowiedź wskazało 67% zdających, którzy wywnioskowali z przedstawionego w tekście opisu początku drogi zawodowej Aleksandra, że był on człowiekiem pracowitym i upartym.

Średni wynik za zadania sprawdzające umiejętność globalnego rozumienia tekstu, czyli określania głównej myśli wypowiedzi, intencji nadawcy/autora wypowiedzi oraz kontekstu wypowiedzi, wyniósł 67%. Za poszczególne umiejętności zdający uzyskali odpowiednio: określanie kontekstu wypowiedzi – średni wynik 73% (zadania 2.2. i 3.1.), określanie głównej myśli wypowiedzi – średni wynik 65% (zadania 2.4. oraz 2.5.), określanie intencji nadawcy/autora wypowiedzi – średni wynik 64% (zadania 2.1. oraz 2.3.).

Przyjrzyjmy się zadaniu 2.3., które okazało się dużym wyzwaniem dla zdających.

Fragment zadania:

- A. Этот текст о странном обычае.
- B. Автор текста просит дать ему совет.
- C. Автор текста рекламирует свои услуги.
- D. Автор этого текста изменил своё мнение.
- E. Этот текст о том, почему копия всегда дешевле оригинала.
- F. Этот текст заинтересует тех, кто хочет найти похожих на себя людей.

2.3.

B

Fragment transkrypcji:

Текст 3.

Год назад я познакомился с девушкой Дашей. Недавно она решила, что хочет стать точной копией куклы Барби. Представляете?! Её даже не пугает, что этой кукле уже за шестьдесят. Моя подруга села на диету, перекрасила волосы, накупила нелепых нарядов... А вчера Даша сказала, что хочет воспользоваться услугами пластических хирургов: сделать более узкую талию и носик поменьше! Кошмар какой-то! Друзья, что делать? Подскажите, как убедить подругу, что она гораздо лучше любой куклы и никакие операции ей не нужны?

Poprawną odpowiedź B. wskazało 61% maturzystów. Zdający wysłuchali wypowiedzi młodego człowieka opowiadającego o niepokojących zmianach, jakie zaszły w zachowaniu jego koleżanki. Chłopak zwrócił się do słuchaczy z prośbą o radę. Jednak 12% zdających wybrało niepoprawną odpowiedź D. Maturzyści prawdopodobnie nie zwrócili uwagi na to, że chłopak od początku był przeciwny postępowaniu dziewczyny, więc jego opinia na ten temat się nie zmieniła.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający rozwiązywali zadania wymagające umiejętności wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście, określania intencji autora tekstu, znajdowania w tekście określonych informacji, odróżniania informacji o faktach od opinii oraz rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu.

Najlepiej opanowaną umiejętnością okazało się wyciąganie wniosków wynikających z informacji zawartych w tekście (zadanie 5.2. – 82% poprawnych odpowiedzi). W zadaniu tym należało stwierdzić, z którego z tekstów w zadaniu 5. można wywnioskować, że jego autor nie lubi psów. Kluczowy do rozwiązania tego zadania był tekst **A.**, w którym jego bohater, wyraża swoją opinię na ten temat.

Średni wynik za zadania sprawdzające umiejętność globalnego rozumienia tekstu wyniósł 76%. Wysokie były wyniki za zadanie 4., które sprawdzało umiejętność określania głównej myśli poszczególnych części tekstu (średni wynik – 81%). Zadanie to oparte było na tekście o pewnym przedsiębiorcy, któremu udało się uwierzyć w siebie i wyjść z długów dzięki nieznanemu, który podał się za Rockefellera.

Nieco gorzej zdający poradzili sobie z zadaniami 5.1., 5.3. i 6.5. sprawdzającymi umiejętność określania intencji nadawcy/autora tekstu (średni wynik – 74%). Najtrudniejsze z wyżej wymienionych okazało się zadanie 6.5., które poprawnie rozwiązało 68% zdających. Autor tego tekstu podpowiadał czytelnikom, w jaki sposób można nauczyć się rozumienia sztuki współczesnej. Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią była opcja B. Prawdopodobnie część maturzystów nie zwróciła uwagi na tryb rozkazujący czasowników, który wskazywał na to, że autor tekstu udziela rady czytelnikom.

W grupie zadań sprawdzających rozumienie tekstów pisanych trudnym okazało się zadanie 6.1., sprawdzające umiejętność odróżniania informacji o faktach od opinii.

6.1. Какое предложение является фактом, а не субъективным мнением?

- A. Ребята долго работали над подготовкой своего экспоната для музея в Сан-Франциско.
- B. Шутка молодых людей в музее Сан-Франциско понравилась многим пользователям соцсетей.
- C. «Арт-объект», который подростки поместили в музей Сан-Франциско, вызвал у посетителей интерес.
- D. Друзья активно общались с гостями музея Сан-Франциско.

Fragment tekstu:

Двое подростков пришли на выставку в Музей современного искусства Сан-Франциско. Но экспонаты их разочаровали, и друзья решили пошутить. Они положили очки на пол в одном из залов и стали смотреть за реакцией гостей выставки. Шутка удалась! **Посетители останавливались возле нового «арт-объекта», разглядывали его и даже фотографировали. Очки очень им понравились!**

Ребята абсолютно не влияли на посетителей. Друзья просто стояли и смотрели. Они сняли всё на смартфон и разместили фильм в соцсетях. Интересно, как отнеслись к этому ролику интернетчики? Хочется надеяться, что они оценили юмор подростков.

Zadanie to oparte było na fragmencie tekstu dotyczącym dwóch nastolatków, którzy dla żartu zrobili ze swoich okularów „eksponat” w Muzeum Sztuki Współczesnej. Wymagało ono wskazania, które ze stwierdzeń A–D zostało przedstawione w tekście jako fakt. Poprawną odpowiedź **C.** wybrało 64% zdających, którzy uznali, iż faktem jest stwierdzenie, że „eksponat” zainteresował odwiedzających. O zainteresowaniu „eksponatem” świadczą opisane w tekście reakcje zwiedzających, którzy zatrzymywali się obok niego, oglądali go i fotografowali. Spośród niepoprawnych odpowiedzi zdający najczęściej wybierali opcję B. Maturzyści, którzy dokonali takiego wyboru, prawdopodobnie nie zwrócili uwagi na to, że we fragmencie *Интересно, как отнеслись к этому ролику интернетчику? Хочется надеяться, что они оценили юмор подростков.* autor jedynie wyraża swoją nadzieję, że użytkownikom portali społecznościowych spodobał się żart nastolatków, więc nie jest to przedstawione w tekście jako fakt.

Średni wynik za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji (zadania 5.4.–5.7. oraz 6.2.–6.4.) wyniósł 72%. To wymaganie było sprawdzane w zadaniach zamkniętych i otwartych. Zdający poradzili sobie z nimi w porównywalnym stopniu (średni wynik – odpowiednio 71% i 72%).

Zadania otwarte 5.4.–5.7. wymagały uzupełnienia luk w e-mailu w języku polskim zgodnie z treścią przeczytanych tekstów. Zadanie 5.4. okazało się najtrudniejsze spośród wszystkich zadań sprawdzających umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji.

Fragment tekstu:

Здорово, что вы решили взять животное из приюта – неважно, кошку или собаку! Им всем так нужна наша любовь! А может, вам попадётся особенный кот, как у писателя Хемингуэя. Его котёнок Снежок имел шесть пальцев на передних лапах вместо обычных пяти. Учёные считают, что это генетическое отклонение. Но писатель верил, что шестипалые коты приносят удачу.

Fragment zadania:

Moja kuzynka Nina niedługo kończy dziesięć lat i babcia chce z tej okazji podarować jej zwierzątko. Tylko nie może zdecydować jakie. Poprosiła mnie o radę, więc czytam, zbieram informacje. Myślę, że najlepiej byłoby podarować Ninie małego kotka ze schroniska. Byłoby super, gdyby trafił nam się kot, który miałby na przednich łapach **5.4. po sześć palców**..... Podobno takie koty przynoszą szczęście.

Informacja potrzebna do poprawnego uzupełnienia tej luki znajdowała się w tekście **B.** będącym fragmentem forum internetowego, na którym użytkownicy dzielą się swoimi doświadczeniami związanymi z adopcją zwierząt ze schroniska. Poprawnej odpowiedzi w tym zadaniu udzieliło 66% maturzystów, którzy zrozumieli, że autor e-maila chciałby znaleźć w schronisku kota, który miałby na przednich łapach po sześć palców. Jedną z najczęściej wpisywanych błędnych odpowiedzi był wyraz *łatki*, jednakże w tekście nie było żadnej wzmianki o łatkach na ciele kota. Być może zdający, którzy nie zrozumieli tekstu, wpisali odpowiedź, która wydawała im się najbardziej prawdopodobna.

Poziom wykonania zadań 5.5.–5.8. był dość wyrównany i wyniósł nieco ponad 70%. Najmniej trudności maturzyści mieli z poprawnym uzupełnieniem luki 5.5., która oparta była na materiale ikonograficznym. Na podstawie danych zawartych w tym materiale 76% zdających słusznie stwierdziło, że ludzie biorą z miejskich schronisk mniej kotów niż psów.

Dużym wyzwaniem dla maturzystów było rozwiązanie zadania 7., sprawdzającego umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu (średni wynik – 65%).

Przyjrzyjmy się zadaniu 7.2., które okazało się najtrudniejsze.

Fragment zadania:

КОФЕ ЗА ПОЦЕЛУЙ

Оплата поцелуями задумывалась как рекламная акция на один месяц. **7.2. E**
Поэтому владельцы кафе решили продлить акцию. Если клиент кафе желает заплатить за свой заказ поцелуем, ему надо выбрать нужный пункт меню на планшете. Далее поцелуй фотографируют. «Фальшивые поцелуи к оплате не принимаются, поэтому ваш поцелуй должен быть настоящим.

- A. Любой другой мы разглядим без особого труда.
- B. За два месяца **таких снимков** там собралось более тысячи.
- C. Тогда целовать придётся не официантов и даже не шеф-повара.
- D. Это может быть хороший знакомый или случайный посетитель кафе.
- E. Однако посетителям очень понравилось платить за кофе поцелуями.

Zadanie zostało poprawnie rozwiązane przez 62% zdających. Zdanie występujące przed luką wskazywało, że należy uzupełnić ją fragmentem tekstu dotyczącym akcji prowadzonej w kawiarni. Ze zdania za luką wynikało, że w luce 7.2. powinna znaleźć się informacja o przyczynie przedłużenia akcji przez właścicieli kawiarni. Te dwa warunki spełniało zdanie E. Jednak około 20% maturzystów wybrało odpowiedź B. Wybór taki mógł być podyktowany leksykalnym podobieństwem wyrażen *на один месяц* (końcówka zdania przed luką) i *За два месяца* (początek zdania B.). Jednakże zdanie B. nie jest logicznie powiązane z otoczeniem luki, ponieważ nie wiadomo, o jakich zdjęciach jest mowa.

W części arkusza sprawdzającej znajomość środków językowych średni wynik wyniósł 64%. Zdający dość dobrze poradzili sobie z zadaniami 8. oraz 9. (średnie wyniki – odpowiednio 78% i 76%), które wymagały wskazania poprawnej odpowiedzi spośród podanych opcji. Najłatwiejsze okazało się zadanie 9.3., które wymagało wykazania się znajomością znaczenia wyrażen *рецепт счастья* i *рецепт на лекарства* (90% poprawnych odpowiedzi). Dużym wyzwaniem było natomiast zadanie 9.1., które sprawdzało znajomość różnych znaczeń wyrazu *клетка* (63% poprawnych odpowiedzi). Najczęściej wybieraną błędną odpowiedzią w tym zadaniu była opcja C. – *площадке*. Ten wyraz poprawnie uzupełnia lukę w drugim zdaniu *На нашей лестничной _____ всегда много мусора*. Jednakże nie łączy się on ze słowem przed luką w zdaniu pierwszym *В зоопарке моя сестра увидела панду в _____*, na co część maturzystów prawdopodobnie nie zwróciła uwagi.

Znacznie trudniejsze okazały się zadania otwarte. Średni wynik za zadania 10. oraz 11. był identyczny i wyniósł 49%. Zadanie 10. było oparte na tekście z lukami. Każdą z nich należało

uzupełnić jednym wyrazem. Maturzyści najlepiej poradzi sobie z uzupełnieniem luki 10.3. Wpisywali w nią rzeczownik w celowniku *знакомым* (52% poprawnych odpowiedzi). Największym wyzwaniem okazało się zadanie 10.1., które poprawnie rozwiązało 45% zdających. Lukę w zdaniu *Оно расположено в 10.1. _____ городке Меле на острове Хайдзэуэй.* należało uzupełnić wyrazem *курортном*, jednak zdający często wpisywali formę *курортному*.

Zadanie 11. polegało na uzupełnieniu zdań z wykorzystaniem podanych w nawiasach wyrazów, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdanie. Największym wyzwaniem dla zdających okazało się zadanie 11.1. *Как зовут (новая / учительница) _____ музыки?*, najtrudniejsze w całym arkuszu egzaminacyjnym.

Poprawnej odpowiedzi *новую учительницу* udzieliło 43% zdających. Najczęstszą błędną odpowiedzią w tym zadaniu było wyrażenie *новой учительницы*. Ponad połowa maturzystów nie poradziła sobie z podstawową konstrukcją *Как зовут (кого?)*, wymagającą użycia rzeczownika z przymiotnikiem w bierniku, a nie w dopełniaczu.

Najniższe wyniki zdający uzyskali za zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi pisemnej na temat Młodzieżowego Festiwalu Teatralnego. Średni wynik za to zadanie wyniósł 56%. Stosunkowo niski średni wynik w kryterium treści (53%) oznacza, że duża grupa zdających nie potrafiła w komunikatywny sposób przekazać w formie pisemnej podanych w poleceniu informacji i miała problem z ich rozwinięciem.

Pierwszy podpunkt polecenia – *выясни, в jaki способ dowiedzieliś(-aś) się o tym festiwalu* – okazał się jednym z łatwiejszych do zrealizowania. Jako źródło informacji o festiwalu zdający najczęściej wskazywali internet, radio, plakat reklamowy, znajomego/znajomą lub członka rodziny. Zazwyczaj maturzyści nie mieli trudności z rozwinięciem tego podpunktu polecenia, podając okoliczności, w których dowiedzieli się o festiwalu. Jednakże zdarzały się też prace, w których zdający realizowali ten podpunkt polecenia bardzo lakonicznie, np. *О фестивале рассказал мне мой друг.*, co mogło być traktowane jedynie jako odniesienie się do niego, a nie jego rozwinięcie.

Kolejny podpunkt polecenia – *представ program tego festiwalu* – zazwyczaj był realizowany poprzez podanie czasu trwania całego festiwalu oraz wyliczenie konkretnych punktów programu wraz z podaniem godzin, np.: *Фестиваль начался в субботу утром. В 10.00 было открытие, а в 12.00 начали выступать молодёжные театральные группы.* Opisując program festiwalu maturzyści często odnosili się również do liczby występujących grup, gatunków prezentowanych sztuk teatralnych oraz imprez towarzyszących festiwalowi.

Trzeci podpunkt polecenia – *напиши, która grupa teatralna zwyciężyła na festiwalu i co najbardziej podobało Ci się w jej występie* – był dwuczłonowy i wymagał od zdających odniesienia się do jego obu części (wskazania zwycięskiej grupy oraz opisanie tego, co najbardziej spodobało się zdającemu w jej występie). Bardzo często maturzyści realizowali ten podpunkt polecenia jedynie w zakresie jednego członu, np. *В выступлении одной из групп мне очень понравилась игра актёров, а также световые и звуковые эффекты.* W tym przypadku maturzysta bardzo rozbudował opis walorów występu grupy, jednakże nie poinformował o tym, która grupa zwyciężyła na festiwalu. W licznych pracach pojawiała się też sytuacja odwrotna – maturzyści pisali o tym, która grupa zwyciężyła na festiwalu, lecz nie informowali o tym, co podobało im się w występie tej grupy, np. *Победила группа, которая выступала первой.*

Realizując ostatni podpunkt polecenia – *podziel się obawami dotyczącymi przyszłości tego festiwalu* – zdający w zdecydowanej większości pisali o zagrożeniach związanych z brakiem pieniędzy na organizację festiwalu w przyszłości oraz o spadku zainteresowania młodych ludzi imprezami tego typu, np.: *Думаю, что в следующем году фестиваля не будет, так как уже в этом году очень мало людей пришло смотреть спектакли.*

W kryterium spójności i logiki wypowiedzi średni wynik wyniósł 67%. Większość prac była spójna i logiczna. Jednak zdarzały się usterki zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu.

Średni wynik uzyskany przez zdających za zakres środków językowych wyniósł 55%. Analiza wyników pokazuje, że duża część maturzystów posługiwała się mało zaawansowanym słownictwem i podstawowymi strukturami gramatycznymi.

Wyniki zdających dotyczące zakresu środków językowych zostały bardziej szczegółowo przedstawione w części: Zagadnienie „pod lupą”.

W kryterium poprawności środków językowych zdający uzyskali średni wynik 52%. W wielu wypowiedziach maturzyści popełniali liczne błędy językowe oraz ortograficzne. Miały one wpływ na wyniki uzyskane przez nich w pozostałych kryteriach.

Poziom rozszerzony

Absolwenci, którzy przystąpili do egzaminu na poziomie rozszerzonym, uzyskali średnio 78% punktów za rozwiązywanie zadań w arkuszu egzaminacyjnym.

Zdający osiągnęli najwyższe wyniki za zadania sprawdzające rozumienie ze słuchu (średni wynik – 86%). Nieznacznie niższy wynik uzyskali za zadania sprawdzające rozumienie tekstów pisanych (średni wynik – 83%). Więcej trudności sprawiły im zadania sprawdzające znajomość środków językowych (średni wynik – 77%), a najniższe wyniki uzyskali za zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi pisemnej (średni wynik – 61%).

W obszarze rozumienia ze słuchu zdający bardzo dobrze poradzili sobie z zadaniami sprawdzającymi ogólne rozumienie tekstu (średni wynik 90%). Zadania 1.6., 2.1. oraz 2.4., które wymagały określenia intencji nadawcy/autora wypowiedzi, poprawnie rozwiązało – odpowiednio – 88%, 95% oraz 96% maturzystów. Równie dobrze zdający poradzili sobie z zadaniem 2.5., które sprawdzało umiejętność określania głównej myśli wypowiedzi (93% poprawnych odpowiedzi). Niewiele niższy wynik maturzyści uzyskali za zadania 1.2. oraz 2.2., które sprawdzały umiejętność wyciągania wniosków wynikających z informacji zawartych w wypowiedzi (odpowiednio: 87% i 90% poprawnych odpowiedzi).

Dużym wyzwaniem dla maturzystów okazało się zadanie 1.1. Wymagało ono wskazania, która z informacji podanych w różnych częściach tekstu jest faktem.

1.1. Какое предложение является фактом, а не субъективным мнением?

- A. Если в ресторане звучит громкая музыка, посетители выбирают вредную еду.
- B. Человек получает удовольствие от пищи, когда ест в полной тишине.
- C. Классическая музыка способствует заказу дорогих блюд.

Fragment transkrypcji:

Текст 1. (do zadania 1.1.)

Обычай совмещать еду и приятную музыку пришёл к нам из глубины веков. Ещё древние греки поняли, что музыка способна создавать атмосферу, при которой еда кажется вкуснее. В наше время догадки о связи музыки и еды стали предметом научных исследований. Так, например, в одном из них было высказано предположение, что при классической музыке, звучащей в ресторане, гости выбирают более дорогие блюда. И хотя данная гипотеза не подтвердилась, во многих эксклюзивных ресторанах по-прежнему звучит классика.

Интересным оказалось также исследование, касающееся громкости музыкального фона. Результаты эксперимента однозначно показали, что в тех ресторанах, где музыкальное сопровождение было громким, клиенты заказывали жирные, сладкие, калорийные блюда, которые отрицательно влияют на организм человека. Стоило бы задуматься, как сделать трапезу более полезной и приятной. Возможно, еда в полной тишине положительно повлияет на наше здоровье.

Zadanie to oparte było na tekście dotyczącym zależności pomiędzy muzyką i rodzajem jedzenia, które ludzie wybierają pod jej wpływem. Poprawną odpowiedź **A.** wskazało 81% maturzystów. Zapewne zauważyli oni, że wszystkie odpowiedzi poza poprawną odnosiły się do fragmentów tekstu, w których przedstawione są opinie, a nie fakty. Właściwe rozwiązanie wynikało z następującego fragmentu tekstu: *Интересным оказалось также исследование, касающееся громкости музыкального фона. Результаты эксперимента однозначно показали, что в тех ресторанах, где музыкальное сопровождение было громким, клиенты заказывали жирные, сладкие, калорийные блюда, которые отрицательно влияют на организм человека.* Wyrażenia *Интересным оказалось также исследование* oraz *Результаты эксперимента однозначно показали* wskazują na to, że skłonność klientów do zamawiania niezdrowego jedzenia pod wpływem głośnej muzyki została udowodniona naukowo. Niepoprawnie rozwiązało to zadanie 19% maturzystów. Odpowiedzi B. i C. wybrała podobna grupa zdających (ok. 10%). Na to, że informacje zawarte w tych zdaniach nie są faktami, wskazywały takie wyrażenia, jak *было высказано предположение, данная гипотеза не подтвердилась, стоило бы задуматься, возможно.*

Wyniki uzyskane za zadania sprawdzające umiejętność znajdowania w tekście określonych informacji były zróżnicowane (od 70% do 94% poprawnych odpowiedzi). Średni wynik za zadania 1.3.–1.5., 2.3. oraz 3.1.–3.4. wyniósł 82%. To wymaganie było sprawdzane w zadaniach zamkniętych i otwartych. Zdający lepiej poradzili sobie z zadaniami zamkniętymi (1.3.–1.5., 2.3.) i osiągnęli bardzo wysoki średni wynik – 91%. Więcej trudności sprawiły maturzystom zadania otwarte 3.1.–3.4. (średni wynik – 73%).

Zadanie 3. było oparte na wypowiedzi na temat amerykańskiego artysty, który tworzy dzieła z nietypowego materiału – klocków Lego. Zadanie wymagało uzupełnienia luk w zdaniach, tak aby jak najbardziej precyzyjnie oddać treść wysłuchanego tekstu.

Najłatwiejsze dla zdających okazało się zadanie 3.1. (76% poprawnych odpowiedzi), w którym należało wpisać w lukę informację o tym, co przedstawia największa figura pokazana na wystawie „Natura łączy”. Oczekiwana była odpowiedź *полярного медведя*. Warto podkreślić, że zdecydowana większość zdających wpisała precyzyjną odpowiedź, uwzględniającą gatunek niedźwiedzia. Niektórzy maturzyści dodatkowo uzupełnili tę odpowiedź przymiotnikiem podkreślającym wielkość zwierzęcia – *огромного полярного медведя*.

Trudniejsze okazało się uzupełnienie luki 3.2., wymagającej wyjaśnienia, co było największym problemem artysty przy tworzeniu figury pszczoły siedzącej na kwiatku. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 73% zdających, którzy wpisali informację wskazującą na klocki/elementy fioletowego koloru. Część zdających wpisała w lukę odpowiedź *кубиками, которых не было на рынке* oraz *кубиками, которых не хватало*. Takie odpowiedzi nie mogły być uznane, ponieważ informacje w nich zawarte były nieprecyzyjne.

Na podobnym poziomie zdający rozwiązyali zadanie 3.4. (72% poprawnych odpowiedzi), w którym należało wpisać w lukę informację o tym, co zrobił artysta, aby nauczyć dzieci budować konstrukcje z klocków Lego. Oczekiwaną odpowiedzią było *написал для них книги*. Jedną z najczęściej wypisywanych niepoprawnych odpowiedzi było wyrażenie *опубликовал видеоуроки*. Zdający, którzy udzielili takiej odpowiedzi, prawdopodobnie zasugerowali się fragmentem wypowiedzi o tym, że w internecie jest wiele filmów instruktażowych na temat budowania z Lego skomplikowanych konstrukcji. Jednakże nie wychycili oni z wypowiedzi informacji o tym, że artysta znalazł swój własny sposób, aby

pomóc dzieciom opanować tę sztukę, publikując na stronie internetowej podręczniki dla młodych konstruktorów.

Największym wyzwaniem okazało się zadanie 3.3., które było najtrudniejsze w tej części arkusza.

Fragment zadania 3.

Шон Кенни принимал участие в создании 3.3. лестницы в детской комнате в нью-йоркской квартире.

Fragment transkrypcji:

Шон не только организует выставки, но и принимает участие в реализации других творческих проектов. Вот только один из примеров.

[...]

Архитектурной компанией было принято решение в гостиной использовать белый цвет для стен и светлую корпусную мебель, чтобы подчеркнуть свободу пространства. А вот в проекте детской комнаты были использованы основные цвета лего, благодаря чему она получилась игривой. **Самым удивительным**

произведением искусства в этой комнате стала лестница. Над ней работал Шон

Кенни совместно с ещё одним художником. По лестнице можно не только подниматься и спускаться, но и играть с её элементами. На всю эту конструкцию из кубиков ушло около двадцати тысяч деталей самых разных расцветок и форм.

To zadanie poprawnie rozwiązało 70% maturzystów. Oczekiwana była odpowiedź *лестницы*. Najczęściej wpisywaną niepoprawną odpowiedzią było słowo *проекта*. Taka odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna, ponieważ artysta, o którym mowa w zadaniu, brał udział w realizacji wielu projektów. Prawdopodobnie zdający zasugerowali się informacją o tym, że w projekcie pokoju dziecięcego były wykorzystywane podstawowe kolory Lego. Jednakże w nagraniu pojawiła się informacja o tym, że w mieszkaniu w Nowym Jorku wykonywał tylko nietypowe schody w pokoju dziecięcym.

W obszarze rozumienia tekstów pisanych zdający osiągnęli najwyższe wyniki za zadanie 5. Średni wynik to 89% punktów możliwych do zdobycia. Zadanie to oparte było na tekście dotyczącym historii pojawienia się w piłce nożnej żółtych i czerwonych kartek i sprawdzało umiejętność rozpoznawania związków między poszczególnymi częściami tekstu. Wyniki za rozwiązanie zadań 5.1.–5.5. były na dość wyrównanym poziomie – rozwiązało je poprawnie od 86% do 92% zdających.

Maturzyści dobrze poradzili sobie również z zadaniami sprawdzającymi znajdowanie w tekście określonych informacji (zadania 4.1.–4.5., 6.2., 6.5., 6.7. oraz 6.8. – średni wynik 84%).

Spośród zadań zamkniętych, w tej części arkusza najtrudniejsze okazało się zadanie 6.3. (56% poprawnych odpowiedzi). Sprawdzało ono umiejętność, która jest rzadziej testowana w zadaniach egzaminacyjnych – układanie informacji w określonym porządku. Zadanie dotyczyło tekstu na temat splotu wydarzeń, dzięki którym główna bohaterka otrzymała

propozycję pracy w telewizji. Wymagało ono zrozumienia informacji występujących w różnych częściach tekstu i wskazania wydarzenia, które miało miejsce jako pierwsze.

Fragment tekstu:

Я побежала к себе, по дороге заглянув в Зайкину спальню. Ольга в задумчивости сидела у зеркала. Увидав в нём моё отражение, она поинтересовалась:

– Как тебе кажется, оранжевая помада мне идёт?

– Очень.

– А вот Филя утверждает, что все оттенки апельсина приводят к несчастью и пользоваться ими нельзя.

– Филипп – шарлатан и обманщик, – в сердцах выпалила я...

– Ой, не скажи, – протянула Зайка, аккуратно снимая помаду. – Видишь ли, **Филя**

предсказал мне удивительную карьеру на телевидении.

[...]

– Да ты дослушай, – начала злиться Ольга. – Сегодня утром он пришёл ко мне и заявил: «Закрой глаза и задумай самое заветное желание, оно обязательно к вечеру исполнится».

– Ну, – засмеялась я, – а дальше что?...

– Конечно, подумала про работу на телевидении. Так чётко-чётко мысленно сказала: «Хочу стать звездой, безумно популярной»...

[...]

Сегодня часов около пяти Зайка ехала в Москву и на обочине увидела голосующего мужика. Ольга никогда не берёт попутчиков... Но тут какая-то сила заставила её притормозить помимо воли. Парень бросился к «Фольксвагену». И надо же: оказался с телевидения, опаздывает на работу. Машина сломалась в самом неподходящем месте, подвезти никто не хочет...

Зайка посадила бедолагу и порулила в Останкино. В благодарность Сергей показал хорошенькой и доброй девушке «кухню» телевизионщиков. Как раз готовили очередной выпуск «Мира спорта». Внезапно ведущая, очаровательная девушка, раскапризничалась, разоралась, пошвыряла на пол бумажки и с криком: «Вы ещё все мне кланяться будете», вылетела в коридор. Телевизионщики заметались в панике... Тут-то оператор и углядел Зайку.

– Гляди, ребята, – заорал он, – блондинка с карими глазами!

Толпа людей налетела на Ольгу.

– Ну-ка, быстренько скороговорочку про Клару и кораллы.

Ничего не понимающая девушка завела:

– Карл у Клары украл кораллы, а Клара у Карла украла кларнет.

– Пойдёт, – завопил страшноватого вида парень, больше всего похожий на бомжа. Сквозь рваные джинсы просвечивали колени, замызганный свитер свисал чуть ли не ниже колен.

Через десять минут спешно загримированная и причёсанная Ольга, страшно боясь запнуться, читала «бегущую строку», стараясь улыбаться в объектив...

– Так, – удовлетворённо отреагировал «бомж», оказавшийся самым главным начальником, – прямо сейчас контракт и подпишем, а Аньку-истеричку гоните вон. Не мы ей, а она нам кланяться придёт.

[...]

6.3. Какое событие произошло первым, согласно хронологической последовательности?

- A. Филипп предсказал Ольге исполнение её желания.
- B. Женщина разговаривала с Ольгой в её комнате.
- C. У мужчины на дороге сломалась машина.
- D. Зайке предложили подписать контракт.

Poprawną odpowiedź wskazało 56% zdających. Spośród czterech wymienionych zdarzeń, chronologicznie pierwszym była przepowiednia Filipa o spełnieniu się marzenia Olgi o pracy w telewizji. Maturzyści, którzy wybrali odpowiedź B. (32%), najprawdopodobniej zasugerowali się tym, że tekst rozpoczyna się od rozmowy dwóch kobiet w pokoju, jednak nie zwrócili uwagi na to, że podczas tej samej rozmowy staje się jasne, że Filip już jakiś czas temu przepowiedział Oldze karierę w telewizji.

Druga część zadania 6. wymagała od zdających uzupełnienia luk w zadaniach otwartych 6.5.–6.8. Zadania były oparte na tekście publicystycznym dotyczącym teleturnieju emitowanego w rosyjskiej telewizji, którego symbolem stał się jego prowadzący – Piotr Kuleszow, i sprawdzały dwie umiejętności: znajdowanie w tekście określonych informacji (zadania 6.5., 6.7., 6.8.) oraz rozpoznawanie informacji wyrażonych pośrednio (zadanie 6.6.).

Najtrudniejsze okazało się zadanie **6.6. Пётр почувствовал себя как рыба в воде в ситуации, когда он _____.**

Rozwiązało je poprawnie 73% zdających. Oczekiwana była odpowiedź *выступил в роли игрока*. Do poprawnego rozwiązania tego zadania niezbędna była znajomość znaczenia frazeologizmu *чувствовать себя как рыба в воде* i powiązanie go z opisem emocji i zachowań podczas występu Kuleszowa w roli uczestnika teleturnieju: *Прежде чем занять место ведущего, Пётр захотел попробовать свои силы в роли игрока. Он смело встал за игровой стол, легко и непринуждённо отвечал на вопросы игры, демонстрируя свою блестящую эрудицию. Было видно, что участие в игре доставляет ему огромное удовольствие. Пётр понял, что с ролью игрока он справился блестяще.* Część zdających udzieliła w tym zadaniu odpowiedzi, które nie mogły zostać uznane za poprawne ze względu na brak precyzji, na przykład *отвечал на вопросы, стоял за столом, был в телестудии*.

Za zadania sprawdzające znajomość środków językowych maturzyści uzyskali 77% punktów. Analiza wyników pokazuje, że zdający najlepiej poradzili sobie z zadaniem 7., w którym należało wskazać poprawną odpowiedź spośród podanych opcji (średni wynik – 88%). Najłatwiejsze okazało się zadanie 7.2., które wymagało wykazania się umiejętnością użycia przyimka miejsca *недалеко от* (96% poprawnych odpowiedzi). Natomiast najtrudniejsze było zadanie 7.4., sprawdzające znajomość kolokacji *служить примером*, które poprawnie rozwiązało 82% maturzystów.

Znacznie trudniejsze okazały się zadania otwarte. Średni wynik za zadania 8. oraz 9. wyniósł odpowiednio 74% i 65%.

Zadanie 8. było oparte na tekście, w którym znajdowały się cztery luki. Każdą z nich należało uzupełnić jednym wyrazem spośród kilku podanych w ramce.

Fragment zadania:

громкость	люди	быть	потерять	сладкая	толстая
-----------	------	------	----------	---------	---------

МУЗЫКАЛЬНАЯ ВИЛКА

Специалисты одного японского университета сконструировали музыкальную вилку. Внешне она отличается от обычной вилки лишь ручкой. Она немного **8.1.** толще обыкновенной.

[...]

Для начала планируется изготовить небольшое количество музыкальных вилок по предварительному заказу. Если вилка заинтересует достаточно много **8.4.** людей _____, её начнут производить в большем количестве.

Zadanie 8.1. okazało się najtrudniejsze w tej części arkusza egzaminacyjnego. Poprawnie rozwiązało to zadanie 54% zdających. Lukę w zdaniu należało uzupełnić wyrazem *толще*, tworząc formę stopnia wyższego od podanego w ramce przymiotnika *толстая*. Jednak zdający często wpisywali w lukę niepoprawną formę *толстее*. Prawdopodobnie zapomnieli o tym, że stopień wyższy przymiotnika *толстая* tworzy się za pomocą alternacji spółgłosek *ст/щ*. Najmniej trudności maturzyści mieli z poprawnym uzupełnieniem luki 8.4. Zdanie *Если вилка заинтересует достаточно много 8.4. _____, её начнут производить в большем количестве*. poprawnie uzupełniło 89% zdających, którzy dopasowali do luki podany w ramce rzeczownik *люди* i wpisali go w formie dopełniacza.

Zadanie 9., które wymagało uzupełnienia luk w zdaniach z wykorzystaniem podanych w nawiasach wyrazów, okazało się dużym wyzwaniem.

Zadanie 9. (0–4)

Uzupełnij zdania 9.1.–9.4., wykorzystując podane w nawiasach wyrazy w odpowiedniej formie. Nie należy zmieniać kolejności podanych wyrazów, trzeba natomiast – jeżeli jest to konieczne – dodać inne wyrazy, tak aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wymagana jest pełna poprawność ortograficzna wpisywanych fragmentów zdań.

Uwaga: w każdą lukę możesz wpisać **maksymalnie trzy wyrazy**, wliczając w to wyrazy już podane.

- 9.1. Мне надо заботиться (младшая / сестра) о младшей сестре.....
- 9.2. Он поступил в университет (прошлый / год) в прошлом году.....
- 9.3. Туристы обычно не спеша (ходить / улицы) ходят по улицам / ходят.....
улицами..... города.
- 9.4. Я уже могу свободно читать книги (испанский / язык) на испанском языке /.....
об испанском языке.....

Najłatwiejsze okazało się zadanie 9.2. 74% maturzystów poprawnie utworzyło formę miejscownika rzeczownika rodzaju męskiego w połączeniu z przymiotnikiem twardotematowym. Pamiętali też oni o dodaniu właściwego przyimka. Najczęściej popełniany w tym zadaniu błąd to wpisywanie formy narzędnika *прошлым* oraz dodawanie przyimka *на*.

Niższy był wynik w zadaniach 9.3. i 9.4. (odpowiednio 62% i 69% poprawnych odpowiedzi). W zadaniu 9.3. maturzyści musieli wykazać się znajomością rekcji czasownika *ходить*, wpisać przyimkową konstrukcję celownikową *по улицам* lub utworzyć formę bezprzyimkową narzędnika *улицами*. W zadaniu 9.4. zdający tworzyli formę miejscownika rzeczownika z przyimkiem *на* lub *об*.

Najmniej maturzystów uzupełniło we właściwy sposób lukę 9.1. Poprawnej odpowiedzi udzieliło 56% maturzystów. Wielu zdających nie znało rekcji czasownika *заботиться* (*о ком?*). Najczęściej pojawiającym się błędem było wpisywanie podanych wyrazów w narzędniku – *младшей сестрой*, co mogło wynikać z wpływu języka polskiego: *opiekować się* (*kim?*).

Ostatnie zadanie w arkuszu wymagało od maturzystów zredagowania wypowiedzi pisemnej na jeden z dwóch podanych tematów. Zdający mieli do wyboru napisanie rozprawki albo listu. W rozprawce należało przedstawić wady i zalety podróżowania samochodem kempingowym. List do dyrektora szkoły miał dotyczyć planu nawiązania współpracy ze szkołą za granicą. Zadaniem maturzystów było przedstawienie korzyści płynących z nawiązania takiej współpracy oraz opisanie, jakiej pomocy oczekują ze strony dyrekcji i nauczycieli. Średni wynik uzyskany przez zdających za to zadanie był stosunkowo niski i wyniósł 61%.

Maturzyści, którzy zdecydowali się na napisanie rozprawki, pisząc o wadach podróżowania samochodem kempingowym, najczęściej wskazywali na brak komfortu oraz duże koszty wynajmu lub zakupu takiego samochodu. Jako zalety zdający najczęściej wymieniali

swobodę w wyborze terminu podróży i trasy, niezależność od dostępu do bazy hotelowej oraz możliwość bliskiego kontaktu z naturą. Niestety, liczne rozprawki zawierały usterki w kryterium zgodności z poleceniem. Niektórzy zdający nie potrafili poprawnie sformułować tezy. Bywało również, że pomijane były istotne elementy tematu, na przykład abiturienti opisywali samochód kempingowy, nie poruszając tematu podróżowania takim samochodem lub też skupiali się na opisie ludzi, którzy najchętniej wybierają ten środek transportu. Te fragmenty nie mogły być uznane za realizację elementów polecenia.

W liście do dyrektora szkoły, opisując korzyści płynące ze współpracy ze szkołą za granicą, zdający najczęściej pisali o możliwości doskonalenia znajomości języka i poznawania innej kultury. Pisząc o pomocy, jakiej oczekują od dyrekcji i nauczycieli w zakresie nawiązania takiej współpracy, maturzyści koncentrowali się najczęściej na potrzebie zapewnienia miejsca do spotkań, przydzielenia opiekuna oraz napisania listu do dyrekcji szkoły za granicą. Niestety wiele listów zawierało usterki w zakresie zgodności z poleceniem. Niektórzy zdający używali niewłaściwego zwrotu grzecznościowego rozpoczynającego i/lub kończącego list formalny. Nie zawsze potrafili też sformułować cel napisania listu. Czasami w pracach występowały usterki kompozycyjne, na przykład brak zakończenia, które jest jednym z kluczowych elementów ocenianych w kryterium zgodności z poleceniem.

Najwyższy średni wynik maturzyści uzyskali w kryterium spójności i logiki wypowiedzi (66% punktów). Znacznie niższe były średnie wyniki osiągnięte w kryterium zgodności z poleceniem oraz poprawności środków językowych – po 59%. W wielu pracach zostały popełnione liczne błędy językowe, ortograficzne i interpunkcyjne, które niejednokrotnie w znacznym stopniu zaburzały komunikatywność wypowiedzi. Dość niski wynik w kryterium zakresu środków językowych – 63% – pokazuje, że w wypowiedzi pisemnej maturzyści stosowali głównie słownictwo i struktury gramatyczno-leksykalne o wysokim stopniu pospolitości.

Zagadnienie „pod lupą” – zakres środków językowych w wypowiedzi pisemnej na poziomie podstawowym

Zakres środków językowych to jedno z kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnej. Kryterium to jest także określane jako „bogactwo językowe”, ponieważ w tym przypadku ocenie podlega przede wszystkim zasób słownictwa oraz struktur gramatycznych, którymi posługuje się zdający w celu realizacji tematu podanego w poleceniu. Kryterium to od roku 2023 jest oceniane w skali od 0 do 3 punktów, co pozwala na bardziej precyzyjną ocenę kompetencji maturzystów w tym aspekcie niż wcześniej stosowana skala od 0 do 2 punktów.

Polecenie do zadania 12. brzmiało następująco:

Zadanie 12. (0–12)

Podczas Młodzieżowego Festiwalu Teatralnego obejrzałeś(-aś) kilka przedstawień.

W e-mailu do koleżanki z Rosji:

- **wyjaśnij, w jaki sposób dowiedziałeś(-aś) się o tym festiwalu**
- **przedstaw program tego festiwalu**
- **napisz, która grupa teatralna zwyciężyła na festiwalu i co najbardziej podobało Ci się w jej występie**
- **podziel się obawami dotyczącymi przyszłości tego festiwalu.**

Przyjrzyjmy się tabeli z *Informatora*, która określa, jakie wymagania należy spełnić, aby uzyskać określoną liczbę punktów za zakres środków językowych.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne precyzyjne sformułowania
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie najprostsze środki językowe ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia

Należy też zwrócić uwagę na następujące zapisy ściśle związane z tą tabelą:

- W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.
- Praca może otrzymać liczbę punktów wskazaną w tabeli, jeśli spełnia wszystkie wymogi określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Warto również pamiętać, że ocena zakresu środków językowych była dokonywana w odniesieniu do określonego w podstawie programowej poziomu egzaminu (w przypadku egzaminu na poziomie podstawowym jest to poziom nawiązujący do B1 w skali opisanej w *Europejskim Systemie Opisu Kształcenia Językowego*) oraz zakresu struktur gramatycznych podanych w aneksie do *Informatora o egzaminie maturalnym z języka rosyjskiego* w Formule 2023 obowiązującym w latach szkolnych 2022/2023 i 2023/2024.

Przyjrzyjmy się poniższej pracy.

Przykład 1.

Пред фестив		оходил театральный
я		
		, которое
за		фестивале
на		местам
ул		
		было в
де		
на		
		не
10	это были	
ул		

Больше концертов для [redacted] [redacted]
 [redacted] фестивале [redacted]
 [redacted]
 [redacted] [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
 мне молодых артистов студенческого
 театра, [redacted] они представили
 [redacted] [redacted]
 [redacted] мне также понравился [redacted]
 [redacted] [redacted] и [redacted]
 [redacted]
 К сожалению, мне кажется, что
 [redacted] [redacted]
 [redacted], потому что всё [redacted]
 [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]
 [redacted], как [redacted]
 [redacted] этот фестиваль среди [redacted]
 [redacted]
 [redacted]
 XYZ

Powyższa wypowiedź pisemna otrzymała maksymalną liczbę punktów w kryterium zakresu środków językowych. W pracy zaznaczone zostały fragmenty, które pozwalają na stwierdzenie, że zdający posługuje się szerokim zakresem środków językowych (na żółto – środki leksykalne, a na zielono – środki gramatyczne). Zdający swobodnie używa czasu przeszłego niezbędnego do realizacji części podpunktów polecenia, a także stosuje bardziej zaawansowane konstrukcje leksykalno-gramatyczne (на фестивале присутствовали, к сожалению ... всё меньше учеников, как обычного ..., так и заранее снятого).

Jednak nie zawsze ocena pracy jest tak prosta i jednoznaczna. Zdarzają się prace, w których wyraźnie widać, że zdający posługuje się dość dobrze językiem rosyjskim i stosunkowo łatwo realizuje polecenie, ale jeden z aspektów podlegających ocenie w kryterium zakresu środków językowych (tj. leksyka lub gramatyka) jest mocniejszą stroną osoby piszącej, a drugi z nich nie został jeszcze opanowany w tym samym stopniu. Ilustruje to kolejna praca.

Przykład 2.

Привет, Оля!

Представляешь, у нас в городе недавно проходил театральный фестиваль.

Я хочу тебе об этом сказать. Когда я была с подружкой на прогулке в ресторане к нам пришел мужчина, который пригласил нас на театральный фестиваль. Я была очень рада, потому что я никогда не пришла участвовать в таких фестивалях. Мы с подружкой много об этом говорили на сайте, мы в котором искал на сайте мы все мы прошли по Интернету и на сайте находили программу этого праздника. Было много мне понравилось, потому что было много аттракционов и сюрпризов, например: музыка, занятия для детей и взрослых,

много вкусной еды еда. Тальчики адитесь!
 Было пять и когда театральные и групп, но
 и мне понравились ^{выпрага} ~~только~~ только одна - вторая.
 Мне понравились костюмы но в которые
 одеты были участники и сюрприз, который
 представили в конце. Мне кажется, что когда ^{будущие}
 много людей будут знать в чем сейчас, будут
 тяжело купить билеты на этот фестиваль и
 будут как сейчас в банке. Будет как сейчас
 в банке ~~но но но ничего~~ но ничего не
 делаем с этим.
 В конце я бы хотела тебе пригласить
 к мне домой, потому что у меня через
 месяц ~~месяца~~ день рождения. Я в Биле
 Я Я была бы счастлива когда ты бы приехал
 к мне. ~~Да~~ ~~отлично~~ Давай мне ответи!
 Ульяну
 XYZ

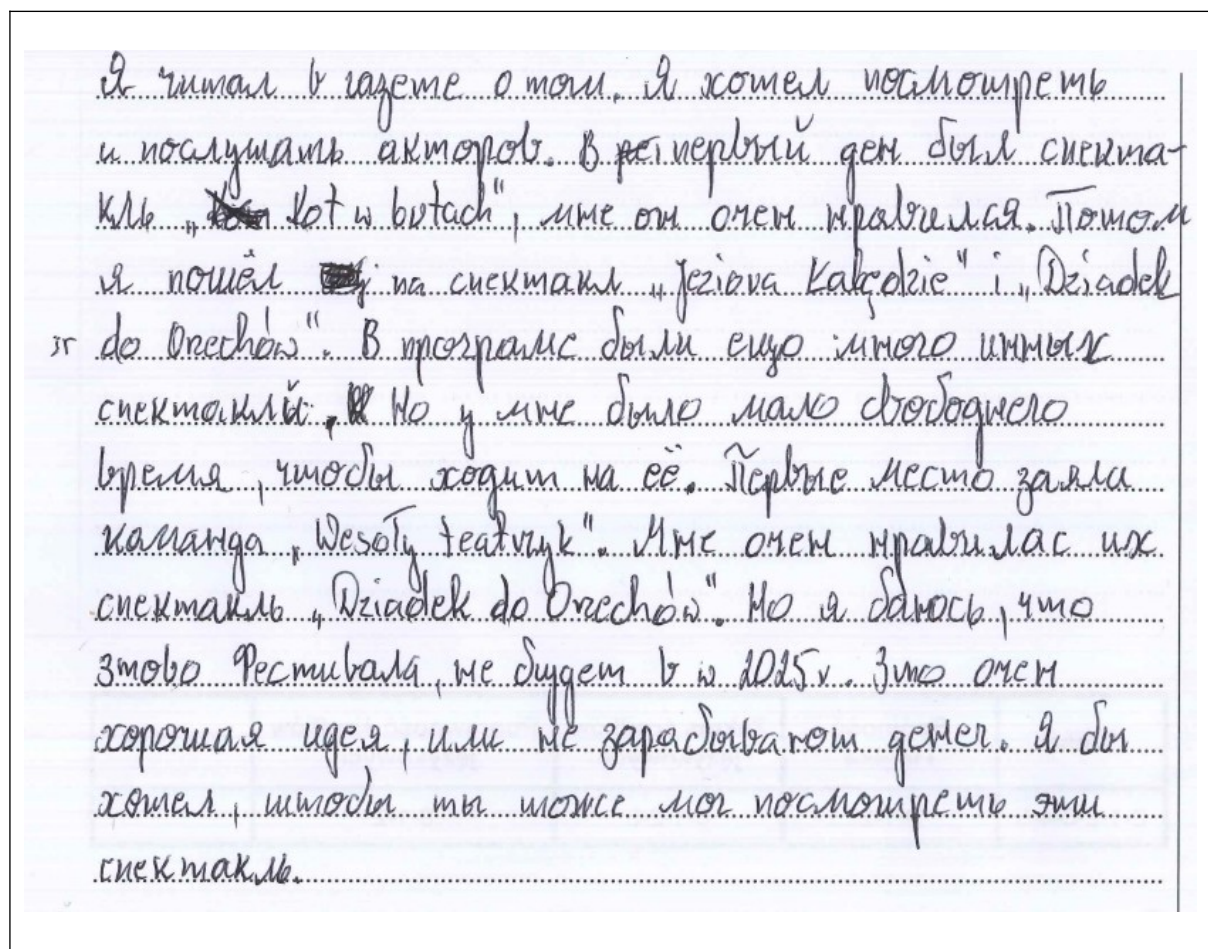
Zakres środków językowych został oceniony w tej pracy na 2 punkty. Użyte słownictwo jest wyraźnie bardziej zróżnicowane niż stosowane struktury gramatyczne. W pracy występuje leksyka, która spełnia wymagania dla poziomu B1, a także wiele precyzyjnych wyrażen (np. *пригласил нас на театральный фестиваль, программа этого праздника, понравились костюмы, пять театральных групп, сюрприз, который представили в конце*). Byłoby to wystarczające, aby przyznać zdającemu nawet 3 punkty. Jednak struktury gramatyczne są w dużej mierze ograniczone do podstawowych konstrukcji ze spójnikami *который* i *потому что*, nie występują inne bardziej zaawansowane struktury składniowe. W związku z tym zakres środków gramatycznych został w tej pracy uznany za „zadowalający”, a nie „szeroki”.

Warto też pamiętać, że do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte w pracy poprawnie lub zawierające drobne błędy. W obydwu wcześniej omówionych przykładach wypowiedzi pisemnych występują pewne błędy językowe. Podlegają one ocenie przede wszystkim w kryterium poprawności językowej, ale mogą też sprawić, że dana struktura leksykalna lub gramatyczna nie zostanie „doceniona” przez egzaminatora w ocenie bogactwa językowego. Aby użycie jakiegoś wyrażenia lub

struktury gramatycznej wpłynęło pozytywnie na ocenę zakresu środków językowych, zdający musi zastosować je odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, musi być jasny i zrozumiały dla odbiorcy. Na przykład, jeśli zdający popełni drobny błąd ortograficzny stosując formę czasu przyszłego używając frazeologizmu (np. *в будущее будут знат, то будем сидеть как сельдей в бочке*), to taka konstrukcja zostanie wzięta pod uwagę jako zastosowanie dość trudnej jak na poziom B1 struktury leksykalnej. Jeśli jednak zdający popełni poważniejszy błąd (np. *в будущее знат, то сидеть как сельдей в бочке*), to egzaminator nie będzie mógł uznać, że maturzysta wie, jak tworzy się formę czasu przyszłego.

Przyjrzyjmy się teraz pracy, w której zakres środków językowych został oceniony na 1 punkt.

Przykład 3.

W tej pracy zdający realizuje wszystkie podpunkty polecenia, jednak jego język jest dość ograniczony. Zdający używa głównie zdań prostych, czasu przeszłego i popełnia dużo błędów, czasami wpływających negatywnie na komunikację. Składnia jest bardzo uboga – występują prawie wyłącznie zdania pojedyncze. Ograniczone jest także słownictwo, za pomocą którego zdający realizuje polecenie. Użyte są prawie wyłącznie środki leksykalne o wysokim stopniu pospolitości.

Powyższa praca to typowa wypowiedź ucznia o niskich kompetencjach językowych, który posługując się ograniczonym zasobem struktur stara się zrealizować polecenie egzaminacyjne. Zdarzają się jednak wypowiedzi pisemne, w których maturzyści o niskich

umiejętnościach językowych próbują używać bardziej zaawansowanego słownictwa lub struktur gramatycznych, aby uzyskać wyższą ocenę za bogactwo językowe. Zwykle nie kończy się to dobrze, ponieważ otoczenie elementu, który został sztucznie użyty, bardzo często pokazuje, że zdający nie ma wystarczającej kontroli nad językiem, którego używa. Co więcej, często skutkuje to dodatkowymi błędami językowymi i/lub negatywną oceną spójności danej części pracy. Przyjrzyjmy się następującej realizacji pierwszego podpunktu polecenia.

Przykład 4.

Привет, Оля!

Представляешь, у нас в городе недавно проходил театральный фестиваль.

Я читала о эти акцию на сайте маммо города. Моя мама принесла плакату в котором пишу о театральным фестивале^{сье}.

Zdający podjął kilka prób użycia różnorodnego słownictwa (np. *прочитать об акции (событии), принести плакат, в котором написано о/об*), ale nie są to próby udane. Wyrazy o niższej frekwencji są zastosowane w nieodpowiednich do kontekstu zdania formach gramatycznych, a całość wypowiedzi, właśnie poprzez użycie leksyki, której zdający nie opanował, staje się niejasna dla odbiorcy.

Niestety wielu zdających, którzy przystępują do egzaminu na poziomie podstawowym, nie opanowało struktur leksykalno-gramatycznych w takim zakresie, aby sformułować wypowiedź pisemną odpowiadającą wymaganiom poziomu B1. Wiele prac maturzystów jest zupełnie lub w znacznej części niekomunikatywnych dla odbiorcy lub zawiera poważne błędy językowe, które uniemożliwiają realizację polecenia. Poniżej pokazano przykład pracy, w której zakres środków językowych nie jest wystarczający, aby przyznać za niego jakikolwiek punkt.

Przykład 5.

Привет, Оля!

Представляешь, у нас в городе недавно проходил театральный фестиваль.

Моя мама видела в газете рекламой этот фестиваль.
 На этот фестиваль было много детей и музыки. В ~~каждый~~^{понедельник}
~~дней~~ день там была маленькая девочка которая танцевала
 30 минут на сцене. Во второй день я видела несколько
~~людей~~ * человек * в этот фестиваль. Там
~~была~~ девочка * с * её братом. Выиграла девочка
 которая красиво пела. Этой девочке - Катя была большой.
~~мой друг~~ * * * Я полюбилась с * Катя, она была
 мой любимый друг. Я люблю петь Катю. * * *
 У меня есть страх в през этот фестиваль. Я боюсь,
 Катя не выигра.

Wypowiedzi brakuje precyzji, w niej zostały użyte jedynie proste środki językowe, przy tym większość z nich zawiera poważne błędy. To sprawia, że egzaminator nie może uznać, iż zdający opanował słownictwo z wymaganego zakresu tematycznego na oczekiwanym poziomie językowym.

Omawiając kryterium zakresu środków językowych z uczniami warto zwrócić ich uwagę na związek oceny bogactwa językowego z realizacją polecenia w kryterium treści. Zdarza się, że uczniowie tak bardzo skupiają się na użyciu ciekawych wyrażen i właściwym zastosowaniu struktur gramatycznych, że zapominają o precyzyjnym zrealizowaniu poszczególnych podpunktów polecenia, co jest kluczowe dla uzyskania punktów za wypowiedź pisemną. Jeśli praca będzie niezgodna z poleceniem lub nie będzie realizować polecenia w wystarczającym stopniu, to punkty za zakres środków językowych nie zostaną przyznane wcale lub egzaminator nie będzie mógł przyznać maksymalnej liczby punktów w danym kryterium. Zasady w tym zakresie określa Informator oraz zasady oceniania rozwiązań zadań:

1. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.
2. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.

Podsumowanie

Aby uniknąć utraty punktów w kryterium zakresu środków kryterium językowych, zdający powinien:

- zwrócić uwagę na to, aby pokazać w pracy zróżnicowanie i odpowiedni poziom użytych środków językowych, zarówno leksykalnych, jak i gramatycznych
- używać jak najbardziej naturalnych i typowych dla języka rosyjskiego konstrukcji gramatycznych oraz zwrotów/wyrażeń/kolokacji
- unikać stosowania środków językowych znacznie powyżej opanowanego przez siebie poziomu języka, ponieważ zwiększa to ryzyko popełnienia poważnych błędów powodujących zakłócenie komunikacji
- uważnie przeczytać stworzoną wypowiedź pisemną pod kątem precyzyjnej i pełnej realizacji poszczególnych podpunktów polecenia oraz skorygować ewentualne błędy językowe, które mogą negatywnie wpłynąć na komunikatywność i precyzję przekazywanych informacji.

Wnioski

Analiza wyników egzaminu maturalnego z języka rosyjskiego pozwala na wyciągnięcie następujących wniosków dotyczących pracy z maturzystami w kolejnych latach.

- ❖ Wybory zdających w zadaniach zamkniętych pokazują, że niejednokrotnie udzielają oni odpowiedzi na podstawie pojedynczych wyrazów powtarzających się w tekście słuchanym lub czytanim i w zadaniu, a za mało uwagi zwracają na kontekst, w którym one występują. Bardzo ważne jest, aby przygotowując uczniów do egzaminu, zachęcać ich do bardziej wnikliwej analizy powiązań między tekstem i zadaniem. Powinni oni umieć wskazać fragment tekstu, który uzasadnia wybór poprawnej odpowiedzi oraz podać powody odrzucenia pozostałych opcji.
- ❖ Maturzyści uzyskali wyraźnie niższe wyniki w zadaniach otwartych sprawdzających rozumienie tekstu niż w sprawdzających te same umiejętności zadaniach zamkniętych. Udzielenie odpowiedzi w zadaniach otwartych wymaga zwykle połączenia kilku umiejętności językowych. Szczególnie trudne okazały się te zadania otwarte, w których wymagane było przekształcenie odpowiedzi usłyszanej / przeczytanej w tekście lub sformułowanie precyzyjnej odpowiedzi na podstawie informacji zawartych w tekście, tak aby pasowała ona do uzupełnianej luki. Pokazuje to, że większość zdających jest przyzwyczajona do wykorzystywania wyrazów lub wyrażeń wprost podanych w tekście. Należy zwracać ich uwagę na to, że udzielenie poprawnej odpowiedzi wymaga spełnienia kilku kluczowych warunków. Odpowiedź musi być zgodna z tekstem, wystarczająco precyzyjna, jednoznaczna i komunikatywna dla odbiorcy. Musi spełniać także wszystkie wymogi wskazane w poleceniu.
- ❖ Zadania sprawdzające znajomość środków językowych były dużym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu na poziomie podstawowym. Zaleca się zintensyfikowanie ćwiczeń polegających na poszerzeniu zasobu słownictwa maturzystów, np. tworzenie zbiorów synonimów i antonimów, tworzenie razem z uczniami definicji pojęć, „map pamięci”, wdrażanie na lekcjach techniki kategoryzacji polegającej na grupowaniu przez uczniów wielu różnych wyrazów według podanych kategorii.
- ❖ Dużym wyzwaniem dla maturzystów przystępujących do egzaminu na poziomie podstawowym było również tworzenie wypowiedzi pisemnej. Główną przyczyną tego problemu był ograniczony zakres struktur leksykalno-gramatycznych, którymi dysponowali zdający. Często używali najprostszych środków językowych, a liczne błędy, które popełniali w pracach, uniemożliwiały przekazanie wymaganego komunikatu. Należy zatem jak najczęściej podejmować próby tworzenia na lekcjach wypowiedzi pisemnych w języku rosyjskim.
- ❖ Układanie wydarzeń w porządku chronologicznym było dla zdających szczególnie trudne, Duża część maturzystów myliła kolejność, w jakiej informacje pojawiały się w tekście z porządkiem chronologicznym. Kolejność następowania po sobie wydarzeń można ustalić, odszukując w tekście określenia czasu np. zanim, wcześniej, następnie itp. Należałoby wzbogacać słownictwo uczniów o tego typu określenia.
- ❖ Najtrudniejsze dla zdających okazały się zadania, które sprawdzały znajomość środków językowych. Tymczasem ograniczony zakres leksyki i struktur gramatycznych często wpływa nie tylko na wynik osiągnięty przez maturzystów w zadaniach sprawdzających tę

umiejętność, ale pośrednio może też powodować błędne rozwiązanie zadań w części sprawdzającej rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych. Ponadto używanie ograniczonego zasobu środków językowych i/lub popełnianie błędów wpływających na komunikację oznacza utratę punktów w kryterium bogactwa językowego w wypowiedzi pisemnej, zwłaszcza że zakwalifikowanie do danej kategorii punktowej w tym kryterium wymaga spełnienia odpowiednich standardów zarówno w zakresie leksyki jak i gramatyki.

- ❖ Najczęściej zaobserwowane usterki w wypowiedziach pisemnych na poziomie rozszerzonym to nieprawidłowo zredagowana teza w rozprawce (niezapowiadająca typu rozprawki), teza i/lub zakończenie niezgodne z treścią wypowiedzi (np. teza jednostronna, a argumentacja w rozwinięciu „za i przeciw”). Zdający, którzy wybrali list, mieli problem z określeniem celu, w jakim go piszą. Często używali nieodpowiednich zwrotów rozpoczynających i/lub kończących list, np. stosowali zwroty typowe dla listów prywatnych, np. *Привет, Пётр Иванович!*, *До свидания!*. Należy zwrócić uwagę zdających na to, że zasady regulujące pisanie listów formalnych są dość sztywne i dopuszczają użycie tylko takich zwrotów, które funkcjonują w języku rosyjskim. Omawianie z uczniami kryteriów oceniania wypowiedzi pisemnej jest również bardzo ważne. Znając te kryteria, zdający unikną błędów, które mogą wpłynąć negatywnie na ocenę ich wypowiedzi.